

worden vermenigvuldigd met 400, ergo maximaal 800 mijten, dus ver beneden de hoeveelheid die om een aanvullende behandeling vraagt. De tweede telronde leverde een nog geringere besmetting op. Het volk met beide malen de meeste mijten heeft alleen in juni een oliebehandeling gekregen. De overige vier volken zijn ook in september nog bezig geweest met keukenpapier gedrenkt in olie weg werken. Ik houd u maandelijks op de hoogte van de verdere tellingen.

Waarvoor heeft plantaardige olie effect?

Uit onafhankelijk onderzoek aan de Universiteit van West-Virginia en aan het onderzoekcentrum Baton Rouge is gebleken dat een deel van de varroamijten in de cellen met broed zich niet voortplanten, nadat de bijen van het volk op de een of andere manier in contact zijn geweest met plantaardige oliën. Dit effect werd zowel bereikt als de olie via vloeibaar voedsel, via suiker/honingdeeg of op een andere manier aan het volk werd toegediend. Naar de oorzaak van dit effect is het nog raden.

De onderzoekers van de Universiteit van West-Virginia geloven dat de oorzaak moet worden gezocht in de aanwezigheid van, of door een tekort aan, chemische stoffen of feromonen in het voedsel dat de larven van de voedsterbijen ontvangen. Er zou daardoor voor de varroamijten een omgeving ontstaan die een normale

groei en voortplanting tegen gaat. Een mogelijkheid die niet wordt genoemd, maar die wellicht een rol speelt is, dat de mijten die zich niet aan de met olie besmeurde bijen kunnen hechten wellicht ondervoed in de cellen met broed stappen en door hun slechte conditie zich moeilijk kunnen voortplanten. Het blijft giswerk, maar het is leuk om mee te denken.

Het weer in januari

Over de periode geldt voor het midden van ons land als normaal 52 uren zonneschijn, 67 millimeter neerslag en een gemiddelde maximumtemperatuur van 5,2°C.

Januari maanden					
Jaar	Zon	Uren	Neerslag (mm)	Max.temp	°C
1998	zonnig		normaal	zeer zacht	(7,3)
1999	zonnig		nat (83)	zeer zacht	(7,8)
2000	normaal		normaal	zacht	(6,6)
2001	zonnig	(72)	normaal	normaal	
2002	zonnig		normaal	zacht	(6,7)

Geraadpleegd

Kat, Otto de, Een toverdrankje tegen de varroamijt, BIJEN 11(6): 170 (2002)

Noel Bob, Amrine Jim, Integrated Pest Management combined with Mite Resistant Queens to combat Acaricide Resistant varroa; American Bee Journal 142(9): 672 (2002).

bijen

PRIMORSKYVOLKEN

Koninginnenteeltdag 1 februari 2003

De Koninginnenteeltdag 1 februari 2003 vindt plaats in het Wentgebouw ('de ponskaart') van de Rijksuniversiteit op de Uithof, Sorbonnelaan 16, Utrecht, aanvang 10.00 uur, sluiting 15.00 uur.

Expose voordracht Dr. S. Berg over Primorsky-bijen.

Sinds het vroege voorjaar 2001 wordt er in Nederland en in Duitsland met Primorsky-bijen geëxperimenteerd. Deze van origine Russische teeltgroep heeft al lang de kans gehad zich aan de varroamijt aan te passen. Om de import van bijenziekten te vermijden en om de lopende selectie te benutten zijn er bevruchte moeren uit de selectiepool van Rinderer (USA) geïmporteerd. De 'Stichting Duurzame Bij' heeft een aantal moeren gekocht en sindsdien worden de Primorskyvolken niet meer tegen de varroamijt behandeld.

In Duitsland wordt de hoofdmoot van het onderzoek door Dr. Stephan Berg (Instituut Kirchhain) gedaan. Daarnaast worden deelaspecten van het gedrag van

Primorsky en Hybrid-volken bekeken in de instituten Celle, Erlangen, Hohenheim-Mayen en Oberursel. Na 438 dagen bleek, dat de Primorsky-volken toch significant beter met de varroamijt om kunnen gaan dan geselecteerde carnica volken.

De 'Nederlandse Primorskyvolken' hebben ten dele een zware zomer achter de rug, maar twee volken schijnen nog steeds zonder kleerscheuren hun weg tegen de varroadruk te gaan.

De bioloog Stephan Berg komt op zaterdag 1 februari naar Utrecht om met de koninginntelers over de resultaten zowel in Duitsland als bij de Duurzame Bij te discussieren. De kosten voor deze dag bedragen €7,50 inclusief lunch. Aanmelden vóór 20 januari 2003 (in verband met bestellen van lunchpakketten) bij: J. Dommerholt, 0343-41 48 20, fax 0343-42 05 33 of bij het Maandblad Bijen, mw. M. Canters, Postbus 90, 6720 AB Bennekom, 0317-42 24 22, fax 0317-42 41 80 of E-mail: redactie@vbbn.nl